

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 689/2025-59

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Mariánom Maholányim, Priemyselná 1/A, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tdo/6/2023 z 28. mája 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. novembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na konanie v jazyku, ktorému rozumie, podľa čl. 47 ods. 4 ústavy, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, základného práva na vyjadrenie k všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, základného práva na prezumpciu nevinu podľa čl. 50 ods. 2 ústavy, základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na prezumpciu nevinu podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru a práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 písm. a) až e) dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3Tdo/6/2023 z 28. mája 2025. V petite podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby nálezom vyslovil porušenie označených základných práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktoré zruší a vec vráti najvyššiemu súdu na ďalšie konanie, priznal mu primerané finančné zadost'učinenie vo výške 10 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z obsahu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 4Tk/1/2015 z 21. februára 2018 uznaný vinným v bode 1 z trestného činu vraždy v štádiu prípravy podľa § 7 ods. 1 k § 219 ods. 1, 2 písm. f) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení účinnom do 31. augusta 1999 spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 tohto

Trestného zákona a v bode 2 z trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1, 2 písm. a), i), j) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení účinnom do 31. decembra 2004 spáchaného formou účasti podľa § 10 ods. 1 písm. a) tohto Trestného zákona, za čo mu bol podľa § 219 ods. 2 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov s použitím § 35 ods. 2 tohto Trestného zákona uložený výnimočný úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 23 rokov, na ktorého výkon bol podľa § 39a ods. 2 písm. c) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov zaradený do tretej nápravno výchovnej skupiny. Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 4To/73/2018 z 11. septembra 2018 podľa § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie sťažovateľa a ďalších oprávnených osôb ako nedôvodné. Proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 4To/73/2018 z 11. septembra 2018 podal sťažovateľ prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie, a to z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. b), c) g) a i) Trestného poriadku, o ktorom rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 3Tdo/6/2023 z 28. mája 2025 tak, že ho (spolu s dovolaniami ďalších oprávnených osôb) odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

3. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti rozsiahlym spôsobom rekapituluje pochybenia v postupe orgánov činných v trestnom konaní a pred okresným súdom, s ktorými sa nemal ústavne konformným spôsobom vysporiadať a na ktoré neposkytol ústavne konformné odpovede ani krajský súd ako súd odvolací a ani najvyšší súd ako súd dovolací. Sťažovateľ rozčleňuje jednotlivé pochybenia procesného a vecného charakteru do jednotlivých častí, a to podľa toho, pod aké porušenia základného práva ich obsahovo subsumuje. Sťažovateľ namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nielen v súvislosti s arbitrárnym vysporiadaním sa s ním predloženými argumentmi, ale aj v súvislosti s nedostatočným vysporiadaním sa (i) s odmietnutím jeho návrhov na doplnenie dokazovania preukazujúcich jeho nevinu, (ii) použitím nezákonných dôkazov, resp. dôkazov získaných nezákonným spôsobom na uznanie jeho viny, (iii) uznaním jeho viny aj napriek nedostatočne jasne, úplne a zrozumiteľne vymedzeným skutkovým výrokom, (iv) jeho motívom ako páchatel'a trestného činu vraždy, ktorý bol vyvedený spôsobom, ktorý nemá reálnu oporu v spise a je priamo v rozpore s výpoveďami, (v) uznaním jeho viny bez rozumných pochybností, teda nerešpektovaním zásady *in dubio pro reo*, (vi) nezákonnými výhodami, ktoré boli udelené svedkom kajúcnikom [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], (vii) povinnosťou náhrady škody poškodenému. Z uvedených dôvodov malo dôjsť k porušeniu základného práva na prezumpciu nevinu podľa čl. 50 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru, ako aj k porušeniu základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 písm. a) až e) dohovoru. K porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru malo dôjsť z dôvodu nesprávnych zápisníc o hlavnom pojednávaní a v dôsledku straty zvykových nahrávok z hlavných pojednávaní. K porušeniu základného práva na konanie v jazyku, ktorému rozumie, podľa čl. 47 ods. 4 ústavy malo dôjsť v prípravnom konaní pri vykonávaní procesných úkonov a pri väzobnom rozhodovaní. K porušeniu základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy malo dôjsť v súvislosti s (i) neuvedeným a nezistiteľným spôsobom pridelovania veci predsedovi senátu ako zákonnému sudcovi, (ii) kreovania senátu súdu prísediacimi členmi senátu a (iii) arbitrárnym vysporiadaním sa s námietkami zaujatosti predsedu senátu okresného súdu. K porušeniu základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a podľa čl. 6 ods. 3 písm. a) až e) dohovoru okrem už uvedených prípadov malo dôjsť aj z dôvodu arbitrárneho vysporiadania sa s (i) neprítomnosťou žiadneho z obhajcov sťažovateľa na verejnom

zasadnutí odvolacieho súdu napriek povinnej obhajobe, (ii) nemožnosťou riadneho preštudovania vyšetrovacieho spisu a podania návrhov na doplnenie dokazovania a (iii) prerušením záverečnej reči sťažovateľa ako obžalovaného a porušením práva posledného slova a (iv) nemožnosťou riadneho zvolenia si obhajcu v prípravnom konaní podľa § 39 ods. 5 Trestného poriadku a nedostupnosťou zoznamu advokátov.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podľa § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q), r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

5. Podľa § 42 ods. 1 zákona o ústavnom súde podanie, ktorým sa začína konanie pred ústavným súdom, je návrhom na začatie konania. Podľa § 42 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde návrhom na začatie konania je sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy.

6. Podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 39 musí obsahovať aj dátum narodenia navrhovateľa, ak ide o fyzickú osobu, identifikačné číslo navrhovateľa, ak ide o právnickú osobu, bydlisko alebo sídlo navrhovateľa, označenie subjektu, proti ktorému návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania podanému navrhovateľom, ktorý musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, musí byť pripojené plnomocenstvo na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V plnomocenstve sa musí výslovne uviesť, že navrhovateľ udeľuje zvolenému advokátovi splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom.

7. Podľa § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať a) označenie toho, kto podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody, b) označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody, c) označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí, d) konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

8. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie

doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

9. V nadväznosti na citované ustanovenie zákona o ústavnom súde ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných podmienok prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde]. V prípade podania ústavnej sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (IV. ÚS 14/03, II. ÚS 695/2014, III. ÚS 175/2020). Teda sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 108/02, IV. ÚS 158/04, I. ÚS 109/06, III. ÚS 175/2020, IV. ÚS 473/2021).

10. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľovi bolo doručené napadnuté uznesenie najvyššieho súdu 10. augusta 2025 a jeho obhajcovi JUDr. Mariánovi Maholányimu 9. septembra 2025. Od naostatok označeného doručenia sťažovateľ odvíja zákonnú dvojmesačnú lehotu podľa § 124 zákona o ústavnom súde na podanie ústavnej sťažnosti.

11. Podľa § 184 ods. 1 Trestného poriadku uznesenie je právoplatné, a ak neustanovuje tento zákon niečo iné, aj vykonateľné, ak a) zákon proti nemu nepripúšťa sťažnosť, b) zákon síce proti nemu pripúšťa sťažnosť, ale 1. sťažnosť v lehote podaná nebola, 2. oprávnené osoby sa sťažnosti výslovne vzdali alebo ju výslovne vzali späť, alebo 3. podaná sťažnosť bola zamietnutá.

12. Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak c) je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania. Podľa § 392 ods. 2 Trestného poriadku proti rozhodnutiu o dovolaní opravný prostriedok nie je prípustný.

13. V konkrétnom kontexte podanej ústavnej sťažnosti platí, že tretia veta § 124 zákona o ústavnom súde rozlišuje dve rozdielne procesné situácie. V prvej z nich (zodpovedajúcej časti vety pred bodkočiarkou) lehota na podanie ústavnej sťažnosti začína plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia (už právoplatného) rozhodnutia sťažovateľovi, oproti tomu v druhej z nich (zodpovedajúcej časti vety za bodkočiarkou) začína táto lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia dotknutého rozhodnutia právnenému zástupcovi sťažovateľa. Druhá alternatíva však nastáva výlučne vtedy, ak sa rozhodnutie doručuje „len“ právnenému zástupcovi sťažovateľa. Ak sa predmetné rozhodnutie doručuje sťažovateľovi aj jeho právnenému zástupcovi alebo len sťažovateľovi, použije sa prvá z oboch alternatív a lehota na podanie ústavnej sťažnosti začína plynúť dňom doručenia ústavnou sťažnosťou napadnutého rozhodnutia sťažovateľovi, teda nie dňom doručenia tohto rozhodnutia právnenému zástupcovi sťažovateľa v príslušnom skoršom konaní.

14. Uznesenie o odmietnutí dovolania podľa § 382 Trestného poriadku alebo o zamietnutí dovolania podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku, proti ktorému nie je prípustný opravný prostriedok (sťažnosť) a ktoré nadobúda právoplatnosť jeho vyhlásením podľa § 184 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku [a nie podľa § 184 ods. 1 písm. b) bodu 3 Trestného poriadku, ako to nesprávne

predpokladá sťažovateľ], sa vždy doručuje obvinenému aj jeho obhajcovi (§ 179 ods. 2 prvá veta, ods. 5 Trestného poriadku). Také uznesenie spadá pod úpravu prvej alternatívy v tretej vete (jej časť pred bodkočiarkou) v § 124 zákona o ústavnom súde, a teda lehota na podanie ústavnej sťažnosti začína v tomto prípade plynúť dňom doručenia ústavnou sťažnosťou napadnutého rozhodnutia obvinenému ako dovolateľovi (následne ústavnému sťažovateľovi), teda nie dňom jeho doručenia právneho zástupcovi (obhajcovi) sťažovateľa v dovolacom konaní.

15. V naznačenom smere ústavný súd už vo svojom uznesení č. k. III. ÚS 188/03-9 z 21. augusta 2003 (podľa skoršej, avšak v relevantných parametroch rovnorodej zákonnej úpravy konania pred ústavným súdom) konštatoval, že „pri právoplatnom rozhodnutí podľa Trestného poriadku, ktoré sa sťažovateľovi v odpise doručuje a ktorým mali byť porušené jeho základné práva alebo slobody, je pre začiatok plynutia lehoty dvoch mesiacov podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde rozhodujúce doručenie odpisu tohto rozhodnutia sťažovateľovi, nie však jeho právnomu zástupcovi (III. ÚS 90/03).“.

16. Sťažovateľ teda nemal počítat lehotu na podanie ústavnej sťažnosti od doručenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu jeho obhajcovi v trestnom/dovolacom konaní JUDr. Mariánovi Maholányimu (9. septembra 2025), ale jeho osobe (10. augusta 2025). V dôsledku toho podaním z 10. novembra 2025, doručeným ústavnému súdu v tomto dátume, zmeškal zákonnú dvojmesačnú lehotu na podanie ústavnej sťažnosti podľa § 124 zákona o ústavnom súde, ktorá začala plynúť dňom 10. augusta 2025 (obdobne vo veci II. ÚS 173/2025, body 15 a 16).

17. Keďže zmeškanie lehoty na podanie ústavnej sťažnosti nemožno odpustiť, ústavný súd túto sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej oneskoreného podania.

18. Nad rámec uvedeného musí ústavný súd zástupne konštatovať, že námietky sťažovateľa uplatnené v ústavnej sťažnosti (bod 3) sa javia ako jednoduchá polemika na úrovni zákona bez reflexie okolnosti, že ústavný súd nie je odvolacím ani dovolacím súdom a na žiadnom článku inštančnej postupnosti nenahrádza všeobecné súdy, nerieši teda „kauzu“, ale posudzuje „len“ ústavnú udržateľnosť ich rozhodnutí, ktorá sa odvíja od ústavnoprávne relevantného odôvodnenia (námietok) ústavnej sťažnosti. Ak by aj sám dospel (pri riešení na úrovni zákona alebo skutkového stavu) k odlišným záverom, nie je to dôvod na zrušenie ústavnou sťažnosťou napadnutého rozhodnutia, ak subjekt rozhodovania odôvodnil svoje závery dostatočnými a bez zjavného excesu produkovanými úvahami na svojej, teda zákonnej alebo podzákonnej úrovni (uznesenie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 399/2022 zo 6. septembra 2022 publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 83/2022). Sťažovateľ veľmi podrobne recykluje okruh predložených námietok z odvolacieho konania a dovolacieho konania, ale bez relevantnej ústavnoprávnej argumentácie s cieľom presvedčiť ústavný súd o ich opodstatnenosti tentokrát v konaní o ústavnej sťažnosti (zjavne vnímajúc konanie pred ústavným súdom ako ďalšie „opravné konanie“ nasledujúce v hierarchickom rade po vyčerpaní zákonných, resp. podústavných opravných prostriedkov). Ako príklad (ale signifikantne) je možné uviesť námietku týkajúcu sa porušenia základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a spočívajúcu v (i) nezistiteľnom spôsobe pridelovania veci predsedovi senátu ako zákonnému sudcovi a predovšetkým (ii) kreovania senátu súdu prísediacimi členmi senátu, ktorú mal najvyšší súd „odbyť“ argumentom o jej nepredložení sťažovateľom nielen v odvolacom konaní, ale aj prvostupňovom konaní a ktorú

sťažovateľ opätovne predkladá tentokrát ústavnému súdu na posúdenie. Sťažovateľ nerozporuje spôsob vysporiadania sa s ním predostretým okruhom námietok najvyšším súdom v nadväznosti na § 371 ods. 4 Trestného poriadku s relevantným zameraním sa na okolnosť skoršieho nenamietania dotknutej okolnosti v priebehu konania. Jeho pochybnosti o možnosti verifikácie personálneho obsadenia súdu vyjadrené v bode 46 ústavnej sťažnosti pritom, práve naopak, generujú dôvod na namietnutie konania a rozhodovania súdu v nezákonnom zložení už v priebehu, resp. úvode súdneho konania. V tomto kontexte, ak by nebola ústavná sťažnosť odmietnutá z dôvodu podľa predchádzajúceho odseku, došlo by k jej odmietnutiu pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu